

STATENS KRIMINALTEKNISKA
LABORATORIUM (SKL)

Arken 898 - B

EBE

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum	Vårt nr	Sid
1987-05-13	2224/87	1(3)
Ert datum	Ert nr	
1987-04-09	OP 435	

Polismyndigheten i Stockholm
Att.: Krinsp Lars Hamrén, KK 1
Box 12510
102 29 STOCKHOLM

UPPDRAGSGIVARE

Polismyndigheten i Stockholm.

UNDERSÖKNINGSMATERIAL

1. Ett anonymt brev med tillhörande kuvert adresserat till Läns-polismästare Hans Holmér.
2. Ett anonymt brev med tillhörande kuvert adresserat till Inge Reneborg.
3. Ett anonymt brev med tillhörande kuvert adresserat till Riks-polisstyrelsen med attention: Ingvar Eriksson.
4. Ett "POSTBREV" med text på engelska ställt till Mr Jan Hall-doff och undertecknat "Kenny".
5. Ett brev på engelska daterat Stockholm den 28 (?) maj 1986 och ställt till Dagens Nyheter, Stockholm.
6. Ett brev med tillhörande kuvert adresserat till Herrn Bengt Höglund. Till brevet var fogad en skiss med text på franska (fotokopia). Brevet var undertecknat "En Fredsvän".
7. En fotokopia av ett anonymt "POSTBREV" ställt till Hans Haste.

All skrift frånsett förekommande märkningar eller motsvarande har betraktats som omstörd.

8. Jämförelseskrift från [redacted], i form av spontan skrift i ett brev med tillhörande kuvert, på ett "maxivkort" samt i två passansökningar (den ena som mikrofilmkopia). Dessutom har viss särskilt upptagen skrift från en tidigare utredning vid laboratoriet funnits tillgänglig vid undersökningen (jfr SKL dnr 4404/81 till polismyndigheten i Stockholm).

Handlingarna inkom till laboratoriet 1987-04-14, -04-23 och -05-07.

ÄNDAMÅL

Undersökningen skulle avse att utröna, dels om breven 1-3 har skrivits av en och samma person, dels om breven 4-7 har gemensam upphovsman, dels om något av breven 4-7 har samma upphovsman som breven 1-3 samt dels om något/några av breven härrör från Hägglöf.

HANDLÄGGNING

Undersökningen har utförts av förste byråingenjörerna Frank Leander

FL

870515
m

SKL M 10 2000 OK 87-01

SÄKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum	Vårt nr	Sid
1987-05-13	2224/87	2(3)
Ert datum	Ert nr	
1987-04-09	OP 435	

och Siv Konstantinidis.

MATERIALBEDÖMNING

Brev 1: Gör i alla avseenden ett otvunget intryck.

Brev 2: Förefaller vara något förställt bl a beroende på en viss stelhets i skrivsättet och sättet att variera utformningen av en del skrivtecken.

Brev 3: Är något präntat till karaktären. Spår av blyertsskrift finns på flera ställen. Troligen har brevet först skrivits med blyerts som sedan ifyllts med kulpenna.

Brev 4: Är skrivet med minst två olika pennor av fiberspetstyp. Gör alltigenom ett förställt intryck, dock mer i adresskriften och inledningsvis (dvs där grönt bläck förekommer) än i brevets senare del.

Brev 5: Är skrivet med fiberspetspenna (svart bläck). Innehåller inte så påtagliga förställningssymptom men är inte helt otvunget utfört. Anmärkas kan stavningen i "the Norra Bantorvet", dvs som -"torget" stavas på norska och danska. Kulpennskriften på sid 2 har lämnats utanför undersökningen eftersom den förefaller kunna vara tjänsteanteckningar av något slag. Det kan för övrigt påpekas att på den först insända kopian saknades dessa i stort sett helt. Det högst upp skrivna "Hotel Danielsson" kan dock skönjas på kopian.

Brev 6: Är skrivet med fiberspetspenna med blått bläck. Tydliga tecken på stilförställning i form av utsirade bokstäver och siffror. Skissen med fransk text innehåller till synes förskriftsmässigt präntade skrivtecken.

Brev 7: Föreligger endast i form av fotokopia. Är i motsats till övriga brev textat med versaler. Uppvisar typiska förställningsdrag.

Skriftproven från [REDACTED] är inte särskilt omfattande vad gäller renodlat textad stil. De är dock sinsemellan ganska enhetliga och bör förete en del drag som är typiska för hans sätt att skriva. Det skulle dock varit av värde om mer, med den omstridda skriften direkt jämförbar skrift, funnits att tillgå.

JÄMFÖRELSE OCH VÄRDERING

En inbördes jämförelse mellan de omstridda breven 1-3 ger vid handen att en hel del gemensamma stildrag förekommer, både av s k allmän karaktär och rent formmässiga. Överensstämmelserna varierar visserligen en del till sin natur och omfattning vid de olika deljämförelserna men de bör i samtliga fall kunna ges betydelse som tecken på identitet, särskilt som de olikheter som förekommer kan förklaras av stilförställningsförsök (främst i brev 2) och/eller tiden mellan brevens tillkomst.

Vid jämförelser mellan breven 4-7 inbördes har en del motsvarigheter kunnat påvisas. Brev 7 har dock endast i ringa utsträckning kunnat ingå i undersökningen beroende på den bristande jämförbarheten. Även

FL

SAKKUNNIGUTLÅTANDE

Datum	Vårt nr	Sid
1987-05-13	2224/87	3(3)
Ert datum	Ert nr	
1987-04-09	OP 435	

här har dock enstaka likheter iakttagits, exv i fråga om utformningen av siffran 7 i postnumret (jfr adressskriften på brev 6). I övrigt synes brev 4 och 6 ha en del gemensamma stildrag (exv samma typ av förställning i brev 6 - skriften på skissen undantagen - som inledningsvis i brev 4) men också brev 5 innehåller ett antal med båda dessa brev överensstämmande drag, såväl rörande allmänna stildrag som utformningen av enskilda skrivtecken eller skrivteckensdetaljer. Även vissa olikheter finns dock att peka på och med hänsyn till den överlag dåliga spontanitetsgraden är det vanskligt att rätt värdera iakttagelserna som tecken på identitet respektive icke-identitet. En del av överensstämmelserna förefaller dock inte vara helt slumpartade.

I brev 5 finns vissa layout- och skrivteckensmässiga överensstämmelser med de omstridda breven 1-3. Varken dessa likheter eller förekommande olikheter är emellertid sådana att de kan åberopas som entydiga tecken på identitet respektive icke-identitet. Samma värdering gäller efter jämförelse mellan breven 4 och 6-7 å ena sidan och breven 1-3 å den andra, detta med hänsyn till den påtagliga förställningsgraden i flera av breven.

I [redacted] skriftprov har så långt en jämförelse varit möjlig endast enstaka likheter utan identitetsvärde kunnat påvisas gentemot något av breven 1-7. Olikheterna överväger vid samtliga deljämförelser men att se dessa som helt entydiga icke-identitetstecken är knappast möjligt - åtminstone inte vad gäller breven '4-7' - med hänsyn till dels den bristande spontaniteten i merparten omstridd skrift, dels de få direkt jämförbara skriftproven. Beträffande breven 1-3 torde dock olikheterna kunna ges visst icke-identitetsvärde.

SLUTSATS

(beträffande styrkegraderna - se vidhäftat blad)

På grundval av de gjorda iakttagelserna kan utsägas, att breven 1-3 av allt att döma har gemensam upphovsman. Överensstämmelserna är sådana att möjligheten av skilda upphovsmän är mycket liten (grad B). Inget bestämt uttalande kan göras, men iakttagelserna talar likväl i viss mån för att [redacted] inte skrivit ovannämnda brev (grad E). I övrigt kan knappast de gjorda iakttagelserna läggas till grund för något uttalande i identitetsfrågan (grad D).

Handlingarna återgår härmed.

Frank Leander

Siv Konstantinidis

FL

STATENS KRIMINALTEKNISKA
LABORATORIUM

UTLATANDEN FRÅN DOKUMENTSEKTIONEN i handstils- och maskinskriftsundersökningar

Frågor rörande en speciell undersökning riktas i första hand till handläggaren, d v s den person som nämns först under rubriken HANDLÄGGNING i protokollet.

HANDSTILSUNDERSÖKNINGAR

De i utlåtandena använda slutsatserna är följande:

- A/ På grundval av de gjorda iakttagelserna kan utsägas, att NN har utfört den omstridda skriften. Överensstämmelserna är sådana, att man i realiteten kan bortse från möjligheten av annan upphovsman.
- B/ På grundval av de gjorda iakttagelserna kan utsägas, att NN av allt att döma har utfört den omstridda skriften. Överensstämmelserna är sådana, att möjligheten av annan upphovsman är mycket liten.
- C/ Inget bestämt uttalande kan göras, men de gjorda iakttagelserna talar likväl i viss mån för att NN har utfört den omstridda skriften.
- D/ De gjorda iakttagelserna kan inte läggas till grund för något uttalande.
- E/ Inget bestämt uttalande kan göras, men de gjorda iakttagelserna talar likväl i viss mån för att NN inte har utfört den omstridda skriften.
- F/ På grundval av de gjorda iakttagelserna kan utsägas, att det är föga troligt att NN har utfört den omstridda skriften.
- G/ På grundval av de gjorda iakttagelserna kan utsägas, att NN inte har utfört den omstridda skriften.

I en undersökning där de sakkunniga är övertygade om identitet används normalt slutsatsen B. Slutsats A används endast i rena undantagsfall och då om mera omfattande skrift.

I en undersökning där de sakkunniga är övertygade om icke-identitet används normalt slutsats F. För att slutsats G skall användas måste speciella omständigheter föreligga. I sammanhanget kan nämnas att det generellt sett är svårare att fastställa icke-identitet än identitet på grund av att det kan röra sig om försök till efterbildning eller stilförställning.

(Gäller fr o m 1981-10-01)